

Prima instanță: judecătoria Căușeni
judecător: I.Țonov
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
judecători: M.Guzun, A.Pahopol, Vl.Brașoveanu

Dosarul nr.2ra-2054/16

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Valentina Clevadî
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinînd recursul declarat de către Fală Serghei,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 și hotărîrii
judecătoria Căușeni din 23 decembrie 2015

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Fală Svetlana către
Fală Serghei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

c o n s t a t ă :

La data de 03 septembrie 2015, reclamanta Fală Svetlana, a depus cerere de
chemare în judecată împotriva lui Fală Serghei, solicitînd majorarea cuantumului
pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii a indicat că, din căsătorie cu pîrîtul, s-au născut doi copii
Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009.

Prin hotărîrea Judecătoria Căușeni din 12 martie 2015, s-a dispus încasarea de
la Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală a pensiei de întreținere a copiilor minori
Fală Nicoleta și Fală Maxim, în cuantum de 1/3 din salariu și alte venituri începînd cu
28 ianuarie 2015.

Ulterior, prin hotărîrea din 30 aprilie 2015, emisă de aceeași instanță, a fost
desfăcută căsătoria încheiată între Fală Serghei și Fală Svetlana, înregistrată la 27
septembrie 2003 la Oficiul Stare Civilă Căușeni cu nr.86, cu stabilirea domiciliului
copiilor minori cu mama acestora - Fală Svetlana.

Menționează reclamanta că, pîrîtul activează în calitate de specialist în domeniul vămii la brokerul vamal „Den Broker” S.R.L., avînd o stare materială bună. Însă, necătînd la faptul că pîrîtul are un loc de muncă stabil, mărimea pensiei de întreținere a copiilor afectează interesele minorilor. Consideră reclamanta că pentru fiecare copil urmează a fi încasată pensie de întreținere în cuantum de 2 000 lei, ceea ce ar menține nivelul de asigurare a copiilor, fapt ce a determinat-o să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită reclamanta modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, stabilit prin hotărîrea judecătorei Căușeni din 12 martie 2015, stabilirea și încasarea din contul pîrîtului Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală pensie de întreținere a copiilor minori în cuantum de 4 000 lei, a cîte 2000 lei pentru fiecare copil, din momentul adresării în instanța de judecată pînă la atingerea majoratului de către copii, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, prin cererea depusă în cancelaria judecătorei Căușeni la data de 28 septembrie 2015, reclamanta a solicitat încasarea suplimentară, la suma stabilită prin hotărîrea judecătorei Căușeni din 12 martie 2015, cîte 1 500 lei pentru fiecare copil.

Prin hotărîrea judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009 și Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005, stabilit prin hotărîrea judecătorei Căușeni din 12 martie 2015, de la 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare la încasarea concomitentă, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri. S-a anulat titlul executoriu nr.2-83/15 din 12 martie 2015 și s-a eliberat un nou titlu executoriu pentru încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009 și Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005, conform căruia s-a încasat de la Fală Serghei, în beneficiul Svetlanei Fală, pensie de întreținere a fiicei minore Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și fiului minor Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri, lunar pentru ambii copii și concomitent cîte 1000 lei lunar, pentru fiecare copil, începînd cu data rămînerii definitive a hotărîrii pînă la atingerea majoratului de către copii. S-a încasat de la Fală Serghei în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 150 lei.

Prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că conform informației Biroului Național de Statistică, în medie pe lună pentru un copil în anul 2014 era necesară suma de 1747,60 lei, iar în anul 2015 pentru întreținerea unui copil este necesară o sumă mai mare, ceea ce este cu aproximativ 1400 lei mai mult decît participă tatăl copiilor Fală Serghei la întreținerea copiilor minori Fală Nicoleta și Fală Maxim. Instanța de judecată a constatat că încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu pe care l-a declarat Fală Serghei, lezează substanțial interesele copiilor.

Totodată, instanța de fond a concluzionat că, cerința reclamantei de a stabili întreținerea pentru fiecare copil, acordată de tatăl lor, în mărime de 1 000 lei lunar, pentru fiecare copil suplimentar la 1/3 din salariul declarat de debitor, v-a menține

nivelul de trai al copiilor Fală Nicoleta și Fală Maxim precum și v-a asigura interesele acestora.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, a fost respins apelul declarat Fală Serghei cu menținerea hotărîrii Judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la data de 21 iulie 2016, Fală Serghei a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea pricinii la rejudecare.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atît instanța de apel cît și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au aplicat eronat normele de drept.

Menționează că, conform alin.3) pct. 2 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 15 aprilie 2015, la primirea cererii de chemare în judecată cu privire la încasarea pensiei de întreținere, judecătorul urmează să verifice dacă aceasta întrunește exigențe prevăzute de lege. La cererea de chemare în judecată urmează a fi anexate certificatul de naștere a copilului, certificatul de aflare a copilului la întreținerea reclamantului, date cu privire la salariul (veniturile) reclamantului, date cu privire la locul de muncă și salariul (veniturile) pîrîtului, alte date importante pentru soluționarea pricinii. Consideră că, în lipsa acestor probe, Judecătoria Căușeni prin hotărîre din 23 decembrie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016, a admis acțiunea înaintată de Fală Svetlana, Or, în speță, asemenea probe nu au fost cercetate.

A mai menționat recurentul că atît instanța de fond, cît și instanța de apel, au reținut că ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului, punînd în evidență obligativitatea ambilor părinți la întreținerea și educarea copiilor. Totodată, instanțele de judecată la majorarea cuantumului pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 1/3 din salariu sau alte venituri și concomitent în sumă bănească a cîte 1000 lei pentru un copil, a pus în sarcina recurentului achitarea unei sume de minimum 2830 lei lunar, ceea ce constituie apriximativ 95% din minimul de existență pentru copii stabilit de Biroul Național de Statistică.

Relevă recurentul că, soluția adoptată nu corespunde exigențelor de motivare a hotărîrilor judecătorești fondate pe art. 6&1 CEDO, iar circumstanțele reținute și constatate de către instanțele de judecată în soluțiile adoptate se bazează doar pe presupuneri invocate de către intimată, nefiind spriginite de probe pertinente în acest sens.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată scrisoarea de însoțire privind expedierea în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.120). Însă, la materialele cauzei nu se regăsesc careva probe ce ar confirma faptul

că copia deciziei instanței de apel a fost recepționată de către părți. Având în vedere circumstanțele date, recursul se consideră declarat în termen.

La data de 02 august 2016, în adresa intimătei Fală Svetlana a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Fală Serghei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.129).

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural de a depune referință în termen la recursul declarat de Fală Serghei.

În conformitate cu art.439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin încheierea Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016 recursul declarat de către Fală Serghei a fost considerat admisibil fără a prejudicia fondul cauzei.

În conformitate cu art.441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel în partea încasării de la Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de 1/3 din salariu și alte venituri, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Astfel, din actele pricinii rezultă cu certitudine că, părțile Fală Svetlana și Fală Serghei s-au aflat în relații de căsătorie, iar prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 30 aprilie 2015, căsătoria dintre aceștia a fost desfăcută (f.d.11).

Din căsătorie și viață în comun, au doi copii minori: fiica Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009. Aceste circumstanțe se confirmă prin certificatul de naștere a copiilor nr.NA-V 0786602 și nr.NA VI 0417901, anexate la materialele cauzei (f.d.9-10).

La fel, s-a constatat că, anterior desfacerii căsătoriei, prin hotărârea judecătoriei Căușeni din 12 martie 2015, s-a dispus încasarea din contul pîrîtului Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală pensia de întreținere pentru copiii minori Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, în mărime de 1/3

din salariu și toate veniturile începînd cu ziua de înaintare a acțiunii – 28 ianuarie 2015 (f.d.12).

Prin prezenta acțiune, Svetlana Fală, a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, și anume, majorarea acesteia prin încasarea suplimentară la suma stabilită prin hotărîrea judecătoreiei Căușeni din 12 martie 2015 cîte 1500 lei lunar pentru fiecare copil.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii și admitterii parțiale a acesteia (f.d.84-87).

Judecând apelul declarat de către Fală Serghei, instanța de apel a găsit necesar de a-l respinge și a menține hotărîrea primei instanțe, considerînd că aceasta este întemeiată și legală (f.d.115-119).

Verificînd argumentele recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul judiciar consideră criticile invocate întemeiate, din următoarele considerente.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art.46 din Codul familiei, care statuează că, drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

Totodată, potrivit art. 58 alin. (1) Cod familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Plus la aceasta, potrivit art. 74 alin. (1) Codul familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

De menționat că, art. 75 alin.alin.(1) și (2) Codul familiei, prevede că, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii și 1/2 – pentru 3 și mai mulți copii.

Cuquantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Colegiul reiterează și prevederile art. 76 Codul familiei, care reglementează expres că, în cazurile cînd părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuquantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă.

Cuquantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) al articolului enunțat, se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Iar art.110 Codul familiei, prevede expres că, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Pornind de la criteriile determinate în art. 76 coraborate cu art. 110 Codul familiei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, instanțele ierarhic inferioare corect au dispus modificarea cuantumului pensiei de întreținere încasat din contul lui Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală pentru întreținerea copiilor comuni Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, stabilit prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din 12 martie 2015, prin încasarea din contul lui Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală a pensiei alimentare pentru întreținerea copiilor minori Fală Nicoleta și Fală Maxim, câte 1000 lei lunar pentru fiecare copil, începînd cu data rămîinerii hotărîrii definitive și pînă la atingerea majoratului copiilor.

Instanța de fond, cît și instanța de apel, incorect au reținut, că cuantumul pensiei de 1/3 din salariu și alte venituri, pentru întreținerea copiilor minori Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, care a fost stabilit prin hotărârea judecătoriei Căușeni din 12 martie 2015, este mic în raport cu minimul de existență în orașele mari a unui copil în vîrstă de la 7 pînă la 17 ani, minim care, potrivit datelor statistice, pentru semestrul I 2014 a constituit suma de 1942,40 lei (f.d.19).

Pornind de la această sumă și, ținînd cont de art.74 (1) Codul familiei, care prevede obligația ambilor părinți, în egală măsură de a-și întreține copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material, cît și de prevederile art.76 (2) același cod care stabilește, că cuantumul sumei bănești fixe se determină de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului, Colegiul consideră că cuantumului pensiei pentru întreținerea copiilor minori Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005 și Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile, este mare în raport cu veniturile lunare ale pârâtului-recurentului. Reieșind din situația dată, Colegiul consideră mai real cuantumul pensiei de 1000 lei lunar pentru fiecare copil, ceea ce constituie jumătate din minimul de existență în orașele mari a unui copil în vîrstă de la 7 pînă la 17 ani, cealaltă jumătate urmînd a fi pusă pe seama reclamantei, - intimatei Fală Svetlana. Argumentele invocate de recurent în acest sens Colegiul le consideră întemeiate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărîrea instanței de fond și decizia instanței de apel în partea încasării de la Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală a pensiei de întreținere a copiilor minori Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009 și Fală Nicoleta, născută la 28

martie 2005, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare. În rest hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel, se mențin.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Fală Serghei.

Se casează hotărârea Judecătorei Căușeni din 23 decembrie 2015 și decizia Curții de Apel Chișinău din 24 mai 2016 în partea prin care s-a dispus încasarea de la Fală Serghei în beneficiul Svetlanei Fală a pensiei de întreținere a copiilor minori Fală Maxim, născut la 22 ianuarie 2009 și Fală Nicoleta, născută la 28 martie 2005, în mărime de 1/3 din salariu și/sau alte venituri lunare. În rest hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel, se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu